

Yeni af düzenlemesi

VERGİLER, VERGİ CEZALARI VE SOSYAL GÜVENLİK PRİMLERİ GİBİ BİRÇOK ALACAĞIN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA İLİŞKİN HÜKÜMLERİN YER ALDIĞI KANUN TEKLİFİ GEÇTİĞİMİZ HAFTA TBMM BAŞKANLIĞINA SUNULDU. BİR ÖNCEKİ AFFIN TAKSİTLERİ YENİ BİTMİŞKEN SICAĞI SICAĞINA YENİ BİR AF YASAMIZ DAHA OLACAK. YÜZLERCE TÜR İDARİ CEZA KISMEN YA DA TAMAMEN AFFEDİLİYOR. YENİDEN YAPILANDIRILAN BORÇLARA 18 TAKSİTTE ÖDEME İMKANI GETİRİLİYOR.

Başta vergiler ve vergi cezaları ile sosyal güvenlik primleri olmak üzere birçok alacağın yeniden yapılandırılmasına ilişkin hükümlerin yer aldığı kanun teklifi geçtiğimiz hafta yasalasmak üzere TBMM Başkanlığına sunuldu.

Tam da bir önceki affın taksitleri bitmişken, taksit ödemeye alışmış mükelleflerin teri soğumadan sicağı sicağına yeni bir af yasamız daha olacak.

Bu sefer çıkan gürültü çok olmadı, önceki aflardan daha kapsamlı olmadığından olabilir. Af konusunda madde bağımlılarına döndük. Bir sonraki doz daha yüksek olmayınca tatmin etmiyor.

Daha fazlası beklenir olduğundan olsa gerek, ödemelerini af dönemlerinde taksitle yapmaya alışmış vatandaşların tepkisi, yetmez ama evet düzeyinde kaldı. Günün gününe borcunu ödeyenlerin yaşadığı burukluk vaktiyle risk alamamış olmanın pişmanlığıyla birleşiyor. Yeni af yakındır düşüncesiyle bir yıldır trafik cezası ödemeyenler zaferlerini kutluyor.

NELER VAR?

Yüzlerce tür idari ceza kısmen ya da tamamen affediliyor.

30 Nisan 2014 tarihinden önceki dönemlere ilişkin vergi borçları, cezalar, gecikme faizi ve zamları yeniden yapılandırılıyor. Altını çizmek gerekir vergi aslı affedilmiyor, takside bağlanıyor. Af daha çok ceza ve faizlerde.

2014 yılı Nisan ve önceki aylara ilişkin olup Kanun'un yayımından önce tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan SGK prim borçları, cezalar, gecikme cezası ve gecikme zamları yeniden yapılandırılıyor.

Yeniden yapılandırılan borçlara 18 taksitte ödeme imkanı getiriliyor.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin 31.12.2013 tarihi itibarıyla bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ile ortaklardan alacakların vergi dairesine beyan edilerek beyan edilen tutarlar üzerinden yüzde 3 oranında vergi ödenerek kayıtların düzeltilmesi imkanı sağlanıyor.

VERGİ BORÇLARI

30.04.2014 tarihinden önceki

dönemlere, beyana dayalı vergilerde ise bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergilerden kesinleşmiş olup vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olanların TÜFE/ÜFE farkıyla birlikte ödenmesi durumunda, bu vergilere bağlı cezalar, gecikme faizleri ve gecikme zamları affedilmektedir.

Başvurular kanun yayımını izleyen ikinci ayın sonuna kadar yapılmalıdır. Ödeme, ikişer aylık dönemler halinde azami 18 eşit taksitte yapılabilecektir.

30.04.2014 tarihinden önceki tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan birçok idari para cezasının yarısının TEFE/ÜFE farkıyla ödenmesi halinde kalan yarısı ve gecikme zamlarının tamamı affedilmektedir. İlgileneni çoktur, söyleyelim, trafik cezaları bu gruba giriyor.

Kapalı alanda sigara içme yasağına uymayanlara uygulanan cezalar ise kapsam dışında bırakılmış, sorumsuz tiryakilik affedilmemiştir. Diğer kabahatlar için kesilen 120 TL altı cezalar ise siliniyor.

Aftan yararlanabilmek için borçluların dava açmamları, açılmış ise davadan vazgeçmeleri gerekmektedir.

İŞLETMEDEN PARA ÇEKENLER

Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut olmayan kasa mevcudu ile ortaklardan alacaklar tutarının kayıtlarla uyumlu hale getirilmesine yönelik ayrı bir düzenleme yapılmıştır. Bu düzenleme, çoğunlukla geçmiş dönemlerde yapılan kayıt dışı ödemeler ve ortakların işletmeden kayıt dışı para çekişleri gibi

nedenlerle kasada fiilen bulunmayan tutarların kayıtlara yansıtılmasını amaçlamaktadır.

31.12.2013 tarihi itibarıyla bilançoda yer almakla birlikte işletmede bulunmayan kasa mevcudu ile işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemler dolayısıyla ortaklardan alacaklı olunan tutarlar ile ortaklara borçlu olunan tutarlar arasındaki net alacak tutarı kanunun yayımlanacağı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan ile düzeltilebilecektir.

ÖDENECEK TUTAR NE?

Düzenleme sadece bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerini kapsamaktadır. Beyan edilen tutarlar üzerinden yüzde 3 oranında kurumlar vergisi hesaplanacak ve bu tutar beyanname verme süresi içinde ödenecektir. Beyan edilen tutarlar, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınamayacaktır. Beyan edilen tutarlar nedeniyle sonradan ilave bir tarhiyat yapılmayacaktır.

Bu düzenleme önceki af kanunlarında da vardı. Hitap ettiği kitle, sahip olduğu işletmenin parasını kendi şahsi parası gibi kullananlar. Şirket sahipleri

vergisini ödeyerek kâr dağıtım yoluyla yasal yoldan para çekmek yerine çoğu kez şirket parasını kayıt dışı olarak kullanırlar.

Kasada 1 milyon para var gözükür, ama aslında yoktur, çünkü işletme sahibi o parayı çoktan harcamıştır. Düzenleme ile yüzde 3 vergi karşılığında şirketin kasası ile kendi cebini ayırtmayanlar affedilmektedir.

Son yıllarda ödemelerin kayıt altına alınması ile ilgili onlarca düzenleme yapıldı, finans kurumları aracı kılınmadan ödeme yapmanın imkanı neredeyse kalmadı, çapraz kontroller arttı, yine de bu düzenlemeye hala ihtiyaç duyuluyor. Çünkü mükellefler halen şirket varlığı ile şahsi varlıkları arasında ayırım yapılması gereğini anlamakta zorlanıyorlar. Daha doğrusu kendi kazançları olduğunu düşündükleri parayı şahsi ihtiyaçları için kullanmak için ilave vergi ödemek istemiyorlar.

Af tasarısının belki de en adaletsiz düzenlemesi budur. Ödemelerin kontrol altına alınması ve kayıtlı ekonomiye geçiş için bunca enerji harcanırken ve birçok mükellef uyum sürecinde yüksek miktarda yatırım yaparken, kör kör parmağım gözüne vergi kaçırınların affedilmesi doğru olmuyor.

NELER YOK?

Matrah artırımı yok. Yani geçmiş yıllar için ödenecek cüz'i bir miktar karşılığında ilgili yılların incelenmeyeceği garantisi verilmiyor. Para karşılığı temiz kağıdı almaya benzeyen, ancak devletin ciddi finansal sıkıntı yaşadığı dönemlerde makul görülebilecek bu uygulamanın yer almaması gayet yerinde olmuş.

Stok affı yok. Şimdilik kasa ve ortaklar cari hesabının temizlenmesiyle sınırlı olan düzenlemede, belgesiz olarak satıldığı için yasal kayıtlarda çıkışı yapılmayan, kaydı olan ama kendi olmayan kıymetlerin, cüz'i bir vergi ödemesi karşılığında kayıtlara alınması öngörülmemiş.

Devam eden vergi davalarından feragat karşılığında indirim uygulanmasına ilişkin bir düzenleme yok.

Devam eden vergi incelemeleri ile tarhiyat safhasındaki vergilere ilişkin bir sonlandırma mekanizması bulunmuyor.

ADİL Mİ?

Vergi affının adili olmaz. Gereği görülmüş ki yapıyor. Kamuoyunda sıklıkla dile getiriliyor; madem vergisini ödemeyene bu tür imkanlar sağlanıyor, zamanında ödeyene de kimi indirimler sağlansın. Bu anlayışa katılmak mümkün değil. Öncelikle fark etmek gerekir ki, mevcut af düzenlemesi vergi asıllarında indirim öngörmüyor, geç ödmeden kaynaklı ceza ve faizlerde indirim öngörülüyor. Geçmiş dönemlerde hep zamanında ödeme yapana gelecek dönemler için belli oranda indirim sağlamak, Anayasa'da yansımaları bulan verginin eşitliği ilkesine aykırıdır. Sürekli bu talebi dile getirmek beyhude bir çabadır. Enerji sarf edilmesi gereken alan, af gerektirmeyecek/getirmeyecek ortamı inşa edilmelidir.